

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

Кваліфікаційна робота
на тему: «Курортно-рекреаційні комплекси Австралії»

Допущено до захисту

« ___ » _____ 2023 року

здобувача вищої освіти групи Т01-19
факультету туризму, бізнесу і психології
освітньої програми Туристичне обслуговування
за спеціальністю 242 Туризм
Коломієць О.О.

Завідувач кафедри психології і
туризму
доктор психологічних наук,
професор

Бондаренко О.Ф.

_____

Науковий керівник:
доктор історичних наук,
професор
Васильчук В.М.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ	5
1.1. Теоретико методичні основи курортно-рекреаційних комплексів.....	5
1.2. Наукове підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів.....	9
1.3. Особливості курортно-рекреаційних комплексів.....	12
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ АВСТРАЛІЇ	16
2.1. Характеристика найпопулярніших курортів та рекреаційних комплексів Австралії	16
2.2. Аналіз особливостей курортно-рекреаційних комплексів Австралії.....	29
2.3. Особливості культурно-історичних пам'яток в курортно-рекреаційних комплексах Австралії	33
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ АВСТРАЛІЇ	39
3.1. Сучасний стан розвитку курортно-рекреаційних комплексів Австралії ..	39
3.2. Проблеми курортно-рекреаційних комплексів Австралії	42
3.3. Перспективні шляхи вдосконалення курортно-рекреаційних комплексів	48
ВИСНОВКИ	53
РЕЗЮМЕ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57

ВСТУП

Актуальність дослідження курортно-рекреаційних комплексів Австралії може бути подана такими аргументами:

- 1) Розвиток туризму у світі та в Австралії. У сучасному світі туризм є однією з найбільш швидко зростаючих та динамічних галузей економіки. Австралія не є винятком і сьогодні є одним із популярних напрямків для туристів з усього світу.
- 2) Економічна роль курортно-рекреаційної промисловості для Австралії. Курортно-рекреаційна промисловість є однією із ключових галузей економіки Австралії. Вона забезпечує значний внесок у ВВП та створює робочі місця для великої кількості населення.
- 3) Унікальність природних та культурних ресурсів Австралії. Австралія багата на природні та культурні ресурси, які залучають туристів. Дослідження курортно-рекреаційних комплексів дозволить детальніше вивчити ці ресурси та використовувати їх з метою розвитку туризму в Австралії.
- 4) Потенціал розвитку туризму у регіонах. Курортно-рекреаційні комплекси розташовані по всій території Австралії, включаючи віддалені та маловідомі регіони. Дослідження курортів та рекреаційних комплексів у цих регіонах дозволить визначити потенціал для розвитку туризму та створення нових робочих місць.

Таким чином, дослідження курортно-рекреативних комплексів Австралії є актуальним та важливим для розвитку туризму та економіки Австралії, а також для визначення потенціалу розвитку туризму в регіонах та використання унікальних природних та культурних ресурсів країни.

Предметом дослідження є курортно-рекреаційні комплекси.

Об'єктом дослідження є курорти Австралії.

Метою дослідження є вивчення курортно-рекреаційних комплексів та курортів Австралії, природних та історичних об'єктів, а також дослідження

зовнішніх та внутрішніх факторів, які мають потенційний вплив на формування та розвиток курортно-рекреаційних комплексів Австралії.

Завдання дипломної роботи:

- 1) Визначити основи та наукове підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів.
- 2) Проаналізувати особливості курортно-рекреаційних комплексів та їх значення в курортно-рекреаційній галузі Австралії.
- 3) Вивчити особливості природно-рекреаційних та історико-культурних ресурсів Австралії, які формують курортно-рекреаційні комплекси та курорти.
- 4) Дослідити різноманітність курортів Австралії та їхні особливості залежно від місця розташування та типу відпочинку.
- 5) Визначити проблеми та потенційні перспективи розвитку курортно-рекреаційної галузі Австралії.
- 6) Розробити рекомендації щодо покращення туристичної інфраструктури та привабливості курортів Австралії для туристів.

Методи дослідження: загальні методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція, класифікація), теоретичні методи (системний аналіз), економіко-статистичні, графічні, а також методи логічного, системно-структурного аналізу економічних процесів та зв'язків, статистичного, порівняльного та діалектичного підходів.

Ступінь розробленості теми. Аспекти розвитку туризму в Австралії частково розглянуті в підручниках та навчальних посібниках з рекреаційної географії та туристичних ресурсів світу таких авторів як: П. О. Масляк та І. В. Смаль, однак дане питання не є повністю дослідженим і потребує подальшого вивчення.

Обсяг та структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається з 62 сторінок та включає 35 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ

1.1. Теоретико методичні основи курортно-рекреаційних комплексів

Рекреація – це процес відновлення фізичних, духовних, нервово-психічних сил людини, який забезпечується системою заходів і здійснюється у вільний від роботи час на спеціалізованих територіях.

Рекреація є інтенсивним засобом відновлення робочої сили та зростання продуктивності праці працівників. Так багаторічні дослідження показують, що активний відпочинок може знижувати захворюваність на найнебезпечніші серцево-судинні хвороби майже наполовину, захворювання органів дихання – на 40%, нервові захворювання та кістково-м'язової системи – на 30%, органів травлення – на 20%. В перший після активного відпочинку місяць відновлюваність праці зростає на 15-20%, в подальшому вона знижується і через 4-8 місяців досягає попереднього до відпочинку рівня. Це означає, що середньорічний приріст продуктивності праці в результаті активного відпочинку складає приблизно 3 %. [1]

Рекреаційна діяльність – це один із комплексних видів життєдіяльності людини, спрямований на оздоровлення людини та задоволення її потреб у відпочинку у вільний від роботи час. Рекреаційна діяльність та курортно-рекреаційні комплекси активно досліджувались та представлені у роботах таких науковців: О. Амоші, О. Баєвої, О. Бейдика, О. Воробйової, Т. Галушкіної, В. Герасименка, П. Губенка, В. Данильчука, С. Нездоймінова, Е. Щепанського тощо.

На думку О. Баєвої, курортно-рекреаційний комплекс – це складне інституційне соціально-економічне та матеріальне утворення, основним системоутворюючим чинником якого є забезпечення людської життєдіяльності за рахунок здійснення профілактики, лікування, оздоровлення, відпочинку, рекреації і результатом чого є створення і споживання специфічного туристично-рекреаційного продукту як вихідної основи формування і реалізації

високоякісного пакету лікувально-оздоровчих послуг в умовах функціонування цілісного санаторно-курортного комплексу.

Інші науковці вважають, що курортно-рекреаційний комплекс – це комплекс, що об'єднує систему туристично-рекреаційних закладів, обслуговуючих їх підприємств інфраструктури та інших галузей, які мають тісні виробничі та економічні зв'язки, спільно використовують ресурси з метою задоволення різноманітних оздоровчих, пізнавальних, культурних та інших потреб населення.

Дослідивши декілька визначень, я вважаю, що курортно-рекреаційний комплекс – це спеціалізована сукупність підприємств (туристських і постачальників товарів і послуг), які функціонують для задоволення потреб туристів, сконцентровані на певній території та використовують спеціалізовані туристсько-рекреаційні ресурси та забезпечуючи туристську інфраструктуру.

Рекреаційну діяльність класифікують за наступними ознаками: суспільною функцією (мотивом), характером організації, правовим статусом, тривалістю, сезонністю, просторовою орієнтацією, кількістю учасників, способом проведення, способом пересування. Вона виконує наступні суспільні функції: медико-біологічну, соціокультурну, економічну, виховну, екологічну.

- Медико-біологічна функція полягає в санаторно-курортному лікуванні й оздоровленні. Оздоровлення – один із шляхів вирішення проблеми зняття виробничого й позавиробничого психологічного стомлення людини. Курортне лікування спрямоване на відновлення здоров'я людини під час та після перенесеного захворювання.
- Соціально-культурна функція — це провідна функція рекреаційної діяльності. Її зміст полягає в реалізації потреби пізнання навколишнього світу, збагаченні знань, розширенні кругозору.
- Сутність економічної функції рекреаційної діяльності пояснюється, перш за все, забезпеченням підвищення працездатності людей після хорошого та змістовного відпочинку, а відтак і продуктивності праці, сприяння зайнятості населення (у районах, де розвивається рекреаційно-туристичні

комплекси виникають нові робочі місця у різних галузях, що мають пряме чи опосередковане відношення до забезпечення рекреаційної діяльності), наповненню регіонального та національного бюджету тощо.

- Рекреаційна діяльність виконує також важливу виховну функцію – патріотичне виховання у процесі знайомства із природою, історичним минулим та сучасністю Батьківщини, естетичне виховання – у процесі відвідування неповторних природних об'єктів, театрів, галерей, інтернаціональне виховання у процесі міжнародних турпоїздок та спілкування із іноземним туристами – формування толерантного відношення до інших культур, віросповідань тощо.
- Сутність екологічної функції полягає у сприянні рекреаційної діяльності попереджувати деградацію природних систем, оскільки екологічні проблеми суттєво знижують рекреаційно-туристичну привабливість території.

На здійснення рекреаційної діяльності впливають: рекреаційні потреби, рекреаційні ресурси та матеріальні можливості рекреанта.

Види рекреаційної діяльності реалізуються за допомогою так званих елементарних рекреаційних занять – внутрішньо цілісної, однорідної, не розділеної на технологічні компоненти рекреаційної діяльності. Тип рекреаційної діяльності – це однорідне угруповання елементарних рекреаційних занять, кожне з яких взаємозамінне та альтернативне для всіх інших елементарних рекреаційних занять даної групи. Розрізняють два типи рекреаційних занять:

- відновлення - рекреаційно-лікувальні, рекреаційно-оздоровчі заняття;
- розвиткові – рекреаційно-спортивні, рекреаційно-пізнавальні.

Окрім того, елементарні рекреаційні заняття можуть бути цільовими (головний мотив рекреаційної діяльності), додатковими (урізноманітнюють рекреаційну діяльність), супутні (не дають специфічного рекреаційного ефекту, але доповнюють цільові заняття. Наприклад, екскурсії є цільовим заняттям

пізнавальної рекреаційної діяльності, додатковим для оздоровчої та супутнім для лікувальної.

У процесі рекреаційної діяльності різні види рекреаційних занять комбінуються. Стійка комбінація повторюваних рекреаційних занять за певний відрізок часу називається циклом рекреаційної діяльності. Це взаємопов'язане і взаємообумовлене сполучення типів рекреаційної діяльності, яке виникає на основі ведучого мотиву рекреаційної діяльності та реалізується відповідною програмою відпочинку. Розрізняють 17 різних циклів рекреаційної діяльності:

- водний,
- альпійський,
- альпіністський,
- активно-оздоровчий,
- комерційно-діловий,
- лікувально-курортний,
- культурно-історичний,
- мисливсько-рибальський,
- паломницький,
- приморський,
- пригодницький,
- розважальний,
- спортивний,
- фестивально-конгресовий,
- екологічний,
- екзотичний,
- етнографічний.

Серед основних тенденцій розвитку рекреаційної діяльності на сучасному етапі варто зазначити наступні:

- охоплення рекреаційною діяльністю всіх верств населення незалежно від віку, статі чи доходів;
- диверсифікація рекреаційної діяльності, поява та розвиток нових видів рекреаційних занять: екологічний туризм, спа-, зорбінг, космічний туризм тощо.
- зростання частки відпочинкових, оздоровчих та спортивних рекреаційних занять та зменшення частки лікувальних занять.

1.2. Наукове підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів

Науковим підґрунтям курортно-рекреаційних комплексів (рис. 1) є знання з таких наукових галузей, як географія, геологія, кліматологія, гідрологія, архітектура, будівництво, інженерія, планування міст, туризм, господарське право та інші. Географія та геологія визначають місце розташування курортно-рекреаційних комплексів, їх геологічну будову, рельєф, ґрунтові та кліматичні умови, що має важливе значення для розробки інфраструктури та можливостей для відпочинку.

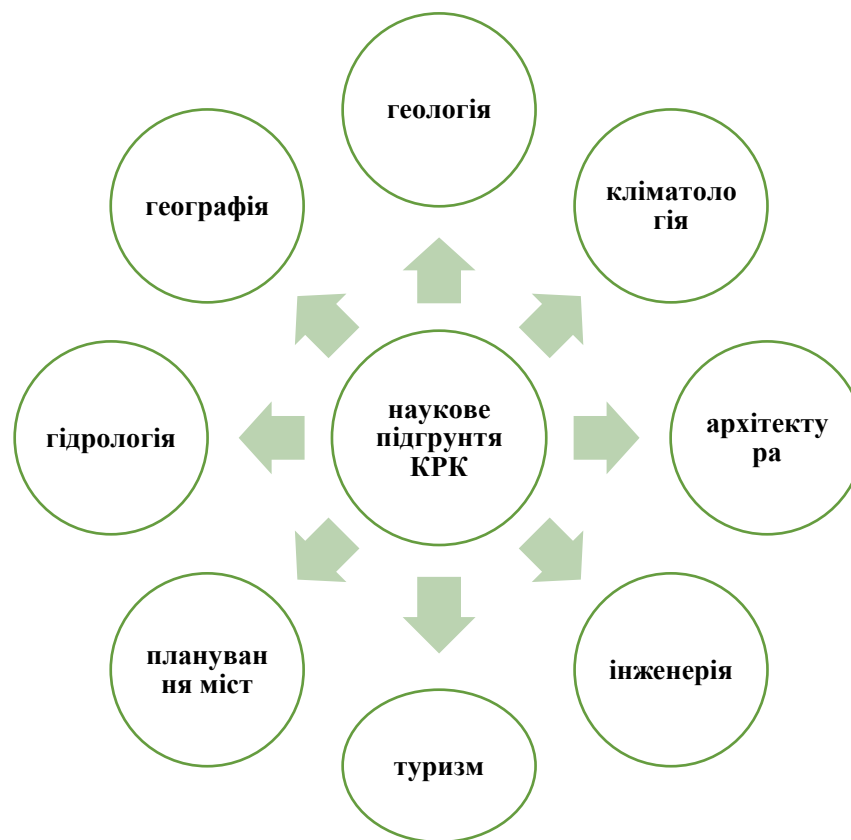

Рис. 1. Складові наукового підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів

Кліматологія та гідрологія визначають кліматичні умови території та розподіл водних ресурсів, які є важливими для планування різноманітних видів відпочинку та використання природних багатств. Архітектура та будівництво в свою чергу визначають архітектурний стиль будівель та інфраструктури курортно-рекреаційних комплексів. Це дозволяє розробляти ефективну та привабливу інфраструктуру та забезпечувати комфортні умови для відпочинку туристів. Це може включати проектування та будівництво готелів, котеджів, спортивних та розважальних закладів, а також благоустрій території та

ландшафтного дизайну. Інженерія визначає можливості технічного забезпечення курортно-рекреаційних комплексів, такі як водопостачання, водовідведення, електропостачання, опалення та інші інженерні системи. Планування міст визначає розміщення курортно-рекреаційних комплексів в контексті розвитку міст, забезпечуючи зручний доступ та транспортну інфраструктуру. У додатку туризм та господарське право визначають правовий регламент для функціонування курортно-рекреаційних комплексів.

Усі ці наукові галузі є важливими складовими наукового підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів і взаємодіють між собою для створення ефективної системи відпочинку та туризму. На основі наукових знань розробляються проекти курортно-рекреаційних комплексів, що відповідають потребам ринку туризму та рекреації, забезпечують зручність та комфорт туристів, а також примножують природні та культурні ресурси території. Крім того, наукове підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів включає в себе також знання з маркетингу та економіки, що допомагає розробляти ефективні стратегії залучення туристів та розвитку туристичної індустрії, а також забезпечувати ефективне фінансування та управління курортно-рекреаційних комплексів.

До одного із ключових елементів наукового підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів включають знання з природничих наук. Вони допомагають розуміти природні процеси та впливати на них, щоб забезпечити стаке функціонування екосистем території курортно-рекреаційних комплексів. Наприклад, вивчення геологічної структури території та її водних ресурсів дозволяє визначити можливості для розвитку гідротерапії.

Крім природничих наук, наукове підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів також включає в себе соціологію та психологію. Вони допомагають розуміти потреби та побажання туристів, їхні поведінкові особливості, вплив соціального середовища на відпочинок та інші аспекти, що дозволяють розробляти ефективні програми відпочинку та маркетингові стратегії.

У свою чергу, економічні знання допомагають вирішувати проблеми з фінансуванням та управлінням курортно-рекреаційних комплексів, розробляти

ефективні стратегії залучення інвестицій та розвитку туристичної індустрії, а також досліджувати вплив курортно-рекреаційних комплексів на територію.

Також до наукового підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів належить знання зі здоров'я та медицини, оскільки одним з головних факторів успішності курортно-рекреаційного комплексу є розвиток медичного та санаторно-курортного сектору. Знання з медицини дозволяють розробляти програми профілактики та лікування.

Не менш важливим елементом наукового підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів є знання з історії та культури. Це дозволяє враховувати історичні та культурні особливості території та її мешканців, використовуючи їх як основу для розвитку туризму та культурно-освітніх програм.

Також важливим елементом наукового підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів є знання з екології та екотуризму. Розвиток курортно-рекреаційних комплексів повинен враховувати не лише економічні та соціальні аспекти, а й природоохоронні та екологічні. Використання знань з екології дозволяє розробляти екологічно безпечні туристичні програми, що допомагають зберегти біорізноманіття території та знижують негативний вплив туризму на природу.

Дослідження курортно-рекреаційних комплексів включає в себе знання з маркетингу та менеджменту. Ефективний розвиток курортно-рекреаційних комплексів вимагає комплексного підходу, який включає в себе розробку та реалізацію маркетингових стратегій та програм, управління проектами та бізнес-процесами, контроль якості та інші аспекти менеджменту.

Отже, наукове підґрунтя курортно-рекреаційних комплексів є досить різноманітним та складним, включаючи знання з різних наукових галузей, що спільно допомагають створювати ефективну систему відпочинку та туризму, зберігаючи та примножуючи природні та культурні ресурси території. Використання цих знань дозволяє розробляти та ефективно впроваджувати різноманітні програми та проекти розвитку курортно-рекреаційних комплексів, забезпечуючи комфортні умови для відпочинку та зберігання природних та культурних ресурсів території. [9]

1.3. Особливості курортно-рекреаційних комплексів

Курорти в туризмі – це місця, які приваблюють відпочивальників з різних країн, де є сприятливі умови для відпочинку, здоров'я, розваг та спорту. Курорти зазвичай розташовуються на природних об'єктах: узбережжі морів та океанів, гірських місцевостях, лісах, озерах, джерелах.

Курортно-рекреаційні комплекси надають різноманітні послуги, що можуть включати в себе розміщення в готелях, відпочинок в санаторіях, а також ресторани, кафе, магазини, розважальні комплекси, спортивні та культурні заходи, екскурсії, заняття спортом та фітнесом, лікувальні та профілактичні процедури, транспортні послуги та інше. Курорти можуть бути спеціалізованими на різних видах відпочинку, наприклад, сімейному, весільному, екстремальному, культурному, медичному, спортивному тощо. Крім того, курорти можуть бути розташовані в різних країнах та мати особливості в залежності від місцевих умов.

Курортно-рекреаційні комплекси характеризуються головним чином своєю самостійністю, тому їх формування, створення та розвиток визначають фактори та умови, які мають вплив на вирішення актуальних проблем ефективного обслуговування туристів за допомогою використання наявних ресурсів і створення якісних пакетів лікувально-оздоровчих та рекреаційних послуг в умовах функціонування цілісного курортно-рекреаційного комплексу. Курортно-рекреаційні комплекси є одними з пріоритетних складових туристсько-рекреаційної галузі, адже вони здійснюють прямий і опосередкований вплив на рівень соціально-економічного розвитку регіону. [8]

Курортно-рекреаційний комплекс має складну будову, так як передбачає інтеграцію підприємств туристичної індустрії, постачальників туристичних послуг та продуктів, тобто об'єктів виробничої та невиробничої сфери території. Особливістю структури курортно-рекреаційного комплексу є висока залежність ефективності інтеграції об'єктів туристичної індустрії (постачальників послуг і підприємств туристичної індустрії) та ресурсної бази, інфраструктури території та факторів розвитку туристсько-рекреаційної діяльності на певній території (рис. 2.). [7]

Рис. 2. Структура курортно-рекреаційного комплексу

Курортно-рекреаційні комплекси є місцями, куди споживачі туристичного продукту прибувають з метою відпочинку та відновлення фізичних та духовних сил. Особливості курортно-рекреаційних комплексів можуть залежати від багатьох факторів, включаючи місцезнаходження, розмір та тип курорту, наявність інфраструктури, послуг та розваг, а також видів спорту, які можна займатися. Курортно-рекреаційні комплекси зазвичай знаходяться на узбережжі моря або океану, у горах або на озерах. Це забезпечує туристам можливість спостерігати за краєвидами та природою. Курорти можуть бути різного розміру та типу, від невеликих готелів до великих мегаполісів з безліччю розваг та послуг. Багато курортно-рекреаційних комплексів мають розвинуту інфраструктуру, включаючи готелі, ресторани, бари, магазини, кафе, аптеки та інші послуги. На території курортно-рекреаційних комплексів знаходяться місця відпочинку та розваг, які надають різноманітні послуги, такі як масаж, спа-процедури, фітнес-центри, басейни та інші розваги. До цього списку можна

також включити різноманітні можливості для зайняття спортом, включаючи гольф, теніс, водний спорт та інші активності. Безпека є однією з найважливіших характеристик курортів. Багато курортів мають власні системи безпеки та заходи безпеки для захисту своїх гостей від ризиків та небезпек. Такі системи можуть включати камери спостереження, власні служби охорони, медичні центри, програми страхування та інші.

З кожним роком все більше курортно-рекреаційних комплексів звертають увагу на екологію та сталий розвиток. Це означає, що вони стараються зберігати природне середовище та мінімізувати свій вплив на нього. Наприклад, деякі курорти встановлюють системи енергозбереження та використання відновлюваних джерел енергії, зменшують кількість відходів та використовують біорозкладні матеріали.

Однією з характерних особливостей курортно-рекреаційних комплексів є різноманітність. Існує безліч курортно-рекреаційних комплексів з різноманітними характеристиками та послугами, які задовольняють різні потреби туристів. Наприклад, є романтичні курорти для пар, родинні курорти з дитячими розвагами, спа-курорти для тих, хто шукає спокій та релаксацію. Курортно-рекреаційні комплекси зазвичай знаходяться в місцях з багатою історією та культурою, і можуть надавати можливість відвідувати місцеві музеї, галереї та інші місця цікаві для туристів. Крім того, вони можуть пропонувати традиційні страви та розваги, що дозволяє відвідувачам познайомитися з місцевими традиціями та культурою.

Курортно-рекреаційні комплекси можна віднести до типу сезонних. Багато курортно-рекреаційних комплексів є сезонними і працюють тільки в певний час року, зазвичай влітку або взимку, в залежності від місцезнаходження та погодних умов. Однак, деякі курорти працюють круглий рік і надають послуги у будь-який час року.

Такі комплекси зазвичай пропонують різноманітні види відпочинку, включаючи активний та спортивний, романтичний та сімейний відпочинок.

Вони можуть надавати послуги з організації екскурсій, занять спортом, розваг та інших активностей.

Одним з головних переваг курортно-рекреаційних комплексів є можливість відновлення здоров'я та релаксації. Багато курортів мають спеціалізовані центри з лікування різних захворювань та покращення фізичного стану. Крім того, вони пропонують різні види спа-процедур, масажів та інших послуг, які допомагають відновити психічне та фізичне здоров'я.

Курортно-рекреаційні комплекси також мають важливу роль у розвитку туризму, оскільки вони приваблюють велику кількість туристів та стимулюють економічний розвиток регіону. Вони створюють нові робочі місця, сприяють розвитку інфраструктури та підтримують місцеву культуру та традиції.

Отже, курортно-рекреаційні комплекси є важливою складовою туризму, що надає можливості для різноманітного та цікавого відпочинку, а також сприяє збереженню та розвитку природних ресурсів та культурної спадщини регіону. Вони можуть бути привабливими для туристів з різних країн та різних культур, які хочуть відвідати місця з унікальною природою та культурою.

Одним з ключових факторів успіху курортно-рекреаційного комплексу є якість інфраструктури та послуг, що пропонуються. Це може включати в себе готелі та курортні комплекси, ресторани та кафе, магазини та сувенірні крамниці, а також спеціалізовані центри з лікування та спа-процедурами. Також важливою складовою успіху є здатність комплексу пристосовуватися до змін у попиті та модах на туризм. Наприклад, деякі курорти успішно перетворилися на еко-курорти, пропонуючи різні екологічні послуги для своїх відвідувачів. Важливо також забезпечити високий рівень безпеки для відвідувачів, зокрема, стежити за станом доріг та іншої інфраструктури, а також забезпечити належний рівень безпеки під час різних видів діяльності, наприклад, під час занять спортом.

У підсумку, курортно-рекреаційні комплекси грають важливу роль у туризмі, сприяючи здоров'ю та релаксації відвідувачів, збереженню та розвитку природних та культурних ресурсів, а також стимулюючи економічний розвиток регіонів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ АВСТРАЛІЇ

2.1. Характеристика найпопулярніших курортів та рекреаційних комплексів Австралії

Курорти та курортно-рекреаційні комплекси утворюються у місцях, де є курортно-рекреаційні ресурси та які користуються попитом серед туристів. Найбільша кількість туристів відвідують Австралію у зимові місяці, що для Європейського туристичного регіону є періодом спаду рекреаційної активності. Це пояснюється тим, що завдяки розташуванню Австралійського материка у південній півкулі планети, зимові місяці (грудень, січень та лютий) є найтеплішими місяцями року. Розвитку туризму сприяє ідеальний для відпочинку клімат. Через великий розмір Австралії в різних її частинах спостерігаються різні типи кліматів. На півночі континенту переважає субекваторіальний, мусонний, жаркий клімат, в центральній частині – тропічний пустельний, на південному заході – субтропічний з переважанням зимових опадів, на східному узбережжі – тропічний, морський, жаркий з літнім максимумом опадів. Хоча Австралія і вважається найспекотнішим регіоном південної півкулі, по її узбережжю ніколи не буває виснажливої спеки, так само як і пронизливого холоду. Високі температури пом'якшуються впливом океанів.

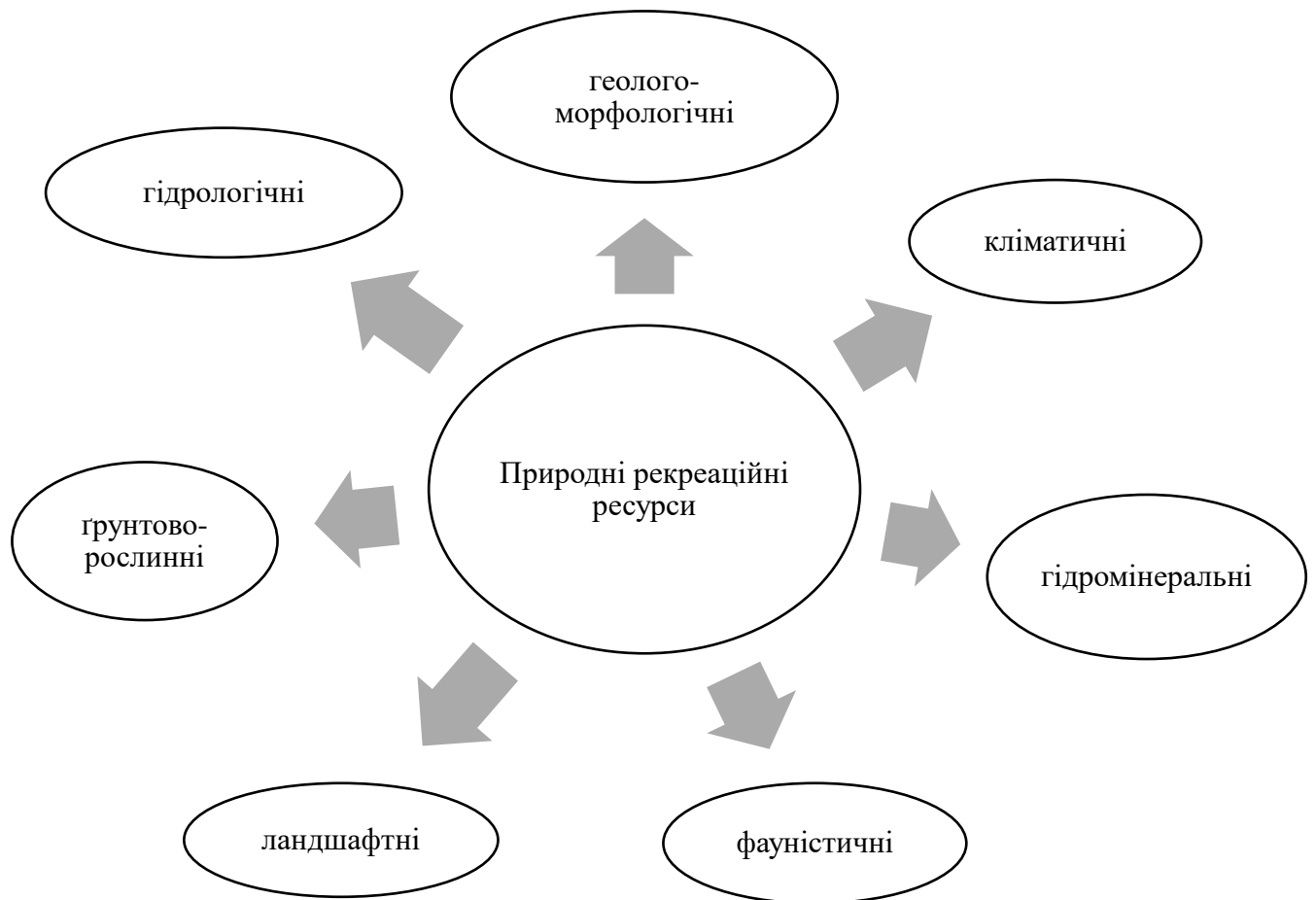
Природні рекреаційні ресурси Австралії поділяються на: геолого-геоморфологічні; кліматичні; гідрологічні; гідромінеральні; ґрунтово-рослинні; фауністичні; ландшафтні (комплексні) (таблиця 1). [10]

Вони пов'язані з усіма компонентами природи країни і можуть бути використані для організації різних видів рекреаційної діяльності та створення курортно-рекреаційних комплексів. Так, тектоніко-геологічна будова Австралії обумовлює наявність у країні геологічних ресурсів для організації промислово-пізнавальної рекреації і, як наслідок, створення курортно-рекреаційного комплексу. Наприклад, золото занедбаних шахт Західної Австралії та штату

Вікторія, алмази Західної Австралії, сапфіри та біло-чорні та чорні опали східної частини материка.

Таблиця 1. Природні рекреаційні ресурси

Геоморфологічні пам'ятки Австралії потрібні для оздоровчого, спортивного та пізнавального відпочинку в країні. Найбільшу пізнавальну цікавість у туристів викликають скелі-останці пустелі Те-Піннаклс (рис. 3), хребет Хаммерслі, моноліт Улуру, гори Пурнулулу, масив Олгас, колона Чемберса, гори Масгрейв, скелі поблизу Хайдена, станці скелі Порт-Кемп.

Рис. 3. Скелі-останці пустелі Те-Піннаклс

Схили та природні оглядові майданчики Великого Вододільного хребта активно освоюються любителями піших або велосипедних екскурсій. Глибокі карстові печери Дженолен у західній частині Блакитних гір користуються попитом для спелеотуризму.

Популярні комплекси для скелелазіння, альпінізму та гірськолижного спорту в Австралії зосереджені переважно на сході країни. Група гірськолижних курортів також створена на острові Тасманія. Важливо, що вони функціонують з липня по вересень, коли в північній півкулі Землі літо, а в Австралії, як зазначалося вище, зима.

Австралія має в своєму розпорядженні природні ресурси, необхідні для лікувально-оздоровчої рекреації. Так, приморські кліматичні курорти Золотий Берег, Дейдрім-Айленд (рис. 4), Кернс відомі у всьому світі, а гідромінеральні ресурси використовують бальнеологічні курорти на південному сході материка Дейлсфорд, Морк, Морнінгтон і Спрінгвуд. [19]

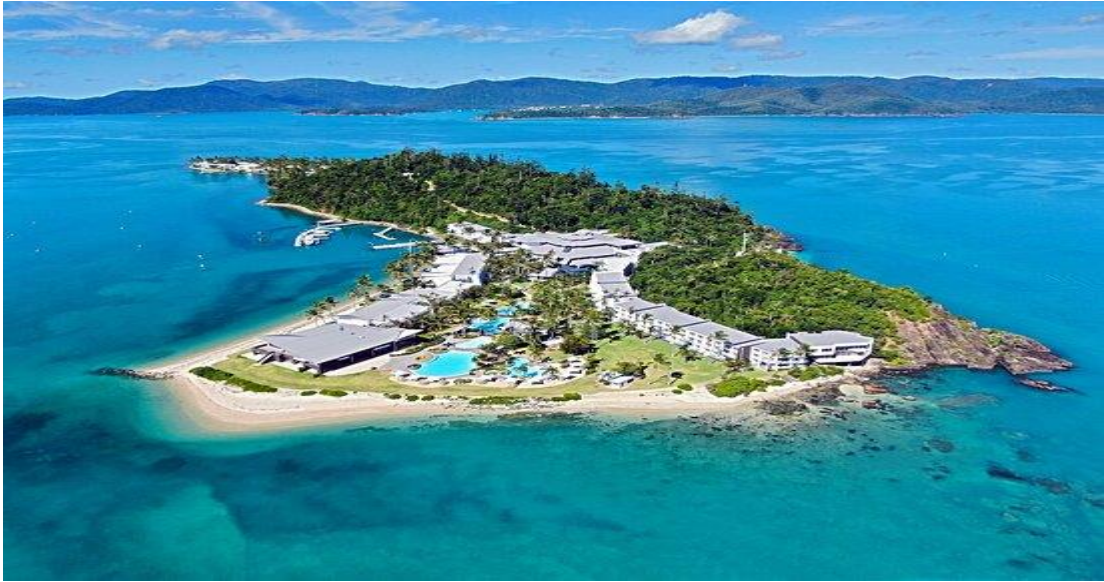

Рис. 4. Курорт Дейдрім-Айленд

Серед лімнологічних пам'яток країни, що використовуються для пізнавального відпочинку, виділяються курорти біля озер Маккензі, Гіпсленд, що відоме своєю біолюмінесценцією, Хіллер (відоме яскраво-рожевим кольором води) та Ейр (відоме як «Мертве серце Австралії»). На озері Ейр, крім того, в період повноводдя проводяться регати, а посушливу пору року по сухій, покритій кіркою солі поверхні влаштовуються екстремальні гонки на автомобілях. [19]

Озеро Ейр (рис. 5) – найбільше солоне озеро безстічне на півдні Австралії. Розташоване нижче рівня моря на 12 метрів, у сухій та пустельній місцевості. Наповнюється водою лише влітку від річок, що періодично впадають у нього, досягаючи площі 15 тисяч квадратних кілометрів і глибини до 20 метрів (в решту пори року – солончак). Озеро складається із двох частин. Північне озеро Ейр, 140 на 65 км, сполучається вузьким каналом Гойдера з Південним озером Ейр, 65 на 24 км. У наші дні вода, що досягає озера, стрімко випаровується, а поверхня його дна покрита тонкою кіркою солі, що залишається.

Рис. 5. Озеро Ейр

Річка Муррей – це найдовша (2500 км) ріка в Австралії (рис. 6): її витoki лежать у горах Сноуї неподалік гори Косцюшко. Вона є природним кордоном між штатами Вікторія та Новим Південним Уельсом. Вона має життєво важливе економічне значення: її води зрошують майже половину південної Австралії та, через мережі каналів, безкраї сільськогосподарські угіддя північного штату Вікторія.

Рис. 6. Річка Муррей

Острів Фрейзер – найбільший у світі острів (рис. 7), що складається виключно з піску, простягається на 144 км вздовж південного узбережжя Квінсленду, частково перекриваючи вхід у бухту Херві. Поєднання рухомих дюн, вологих тропічних лісів та прісноводних озер роблять цей об'єкт винятково важливим у контексті курортно-рекреаційного комплексу. Острів виник у

результаті багатовікової ерозії гір північної частини Нового Південного Уельсу. Однією з визначних пам'яток острова Фрейзер є озера.

Рис. 7. Острів Фрейзер

Пустеля Піннакль (рис. 8) розташована біля Національного парку Нембанг. На оточеній дюнами та чагарниками пустельній рівнині височіють сотні дивовижних піщаних колон заввишки від кількох сантиметрів до 4 метрів. На Північній території, між Барроу-Крік і Теннант-Крік, знаходяться Девілс Марблс, величезні гранітні камені, що лежать уздовж дороги протягом багатьох кілометрів.

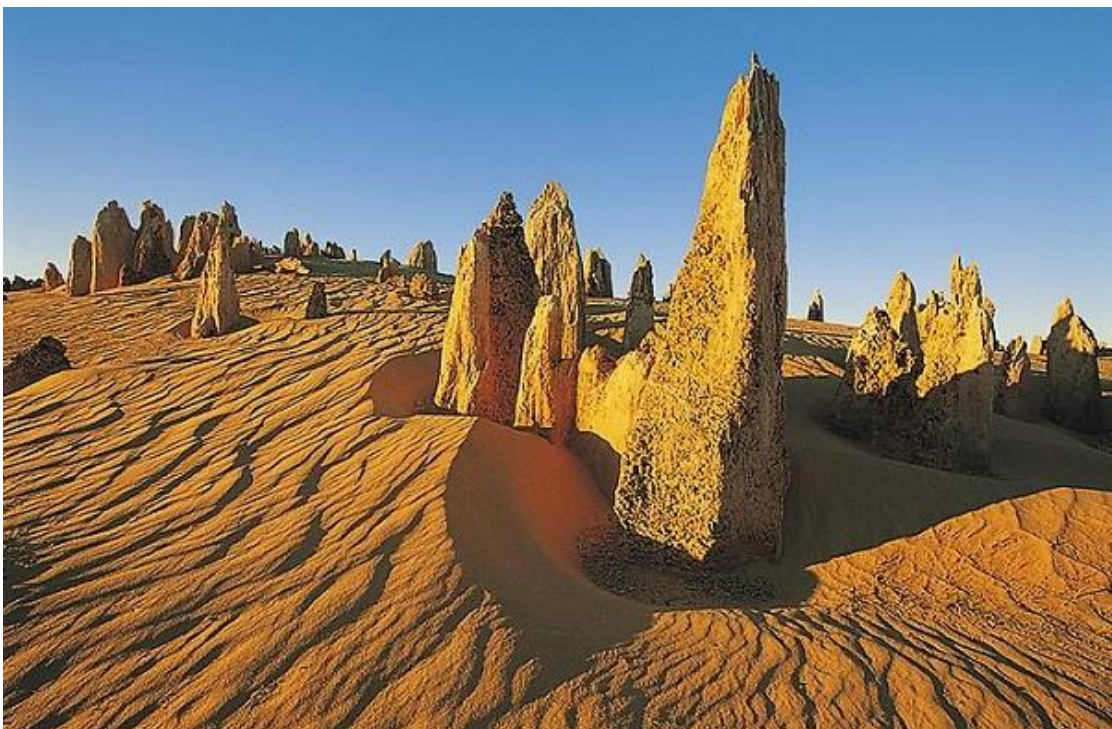

Рис. 8. Пустеля Піннакль

З унікальним тваринним світом Австралії рекреанти можуть познайомитися в їхньому природному середовищі існування: відкритих зоологічних, національних і природних парках, а з мешканцями морів і океанів, що омивають країну, у знаменитому Сіднейському акваріумі. Тваринний світ є однією з найважливіших складових у створенні Австралійського туристичного продукту, тому велика кількість курортно-рекреаційних комплексів створюються на основі ознайомлення туристів з унікальними видами тварин, що зустрічаються лише на Австралійському континенті. [22]

Ландшафтні курортно-рекреаційні комплекси Австралії пов'язані з великою кількістю мальовничих пейзажів країни. В Австралії існує понад 2000 національних парків, що займають площу понад 3% території країни. Найпопулярнішими є національні парки Королівський сад, парк Какаду (рис. 9), Ламінгтон, а також ботанічний сад Мельбурну. До складу курортно-рекреаційних комплексів Австралії належать також комплекси острова Тасманія. Природа Тасманії приваблює туристів своїми нетиповими для материка пейзажами – поєднанням ділянок із тропічними рослинами та флорою помірною поясу.

Рис. 9. Національний парк Какаду

У межах парків проводиться різна рекреаційна діяльність, наприклад, пізнавальна та оздоровча під час піших прогулянок та екскурсій автобусами,

автомобілями та велосипедами, польотами на повітряній кулі. У всіх парках добре розвинена мережа рекреаційних стежок.

Особливу роль пізнавальної, оздоровчої та спортивної рекреації країни грають прибережні території. Тут отримали розвиток види відпочинку, тісно пов'язані з особливостями морів і океанів, що омивають країну:

пляжно-купальний, спостереження за життям морських мешканців, дайвінг, серфінг, яхтинг та інші.

Значна кількість курортів Австралії розташована поряд з об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО – Великим Бар'єрним рифом. В даний час риф – це ідеальне місце для активного та пасивного відпочинку. Тут можна зайнятися дайвінгом, фото- та відеозйомкою акул та інших морських мешканців, вирушити в морські прогулянки на катамаранах та яхтах, порибалити. Численні острови зони Великого Бар'єрного рифу перетворені на курортні центри.

На узбережжях Австралії знаходяться понад десять тисяч мальовничих та чистих пляжів. Найкращі з них: Біла гавань (входить до десятки найрозкішніших пляжів світу), Пляж Бірюзової затоки та інші.

В Австралії існує безліч курортів та рекреаційних комплексів, які пропонують різноманітні послуги для туристів. До них належать:

1. Золоте узбережжя (Gold Coast) – це курортне місто в штаті Квінсленд, знамените своїми пляжами, розважальними парками та безліччю можливостей для активного відпочинку, включаючи серфінг, вейкбординг, гольф, стрибки з парашутом та ін.
2. Сідней (Sydney) – найбільше місто Австралії, відоме своїми пляжами, гастрономічними ресторанами, культурними пам'ятками та нічним життям (рис. 10).

Рис. 10. Сідней

3. Брісбен (Brisbane) – місто в штаті Квінсленд, розташоване на березі однойменної річки. Місто пропонує безліч парків, музеїв, архітектурних пам'яток та можливостей для прогулянок набережною (рис. 11).

Рис. 11. Брісбен

4. Кернс (Cairns) – місто в штаті Квінсленд, розташоване на північно-східному узбережжі Австралії, є відправною точкою для відвідування Великого Бар'єрного Рифу та древнього дощового лісу Даінтрі (рис. 12).

Рис. 12. Кернс

5. Острів Гамільтон (Hamilton Island) – курортний острів на Великому Бар'єрному Рифі, пропонує широкий спектр послуг для відпочинку, включаючи гольф, підводне плавання, круїзи на яхті тощо (рис. 13).

Рис. 13. Острів Гамільтон

6. Південний Крос (Southern Cross) – гірськолижний курорт на півдні Австралії, пропонує безліч трас для катання на лижах та сноуборді, а також різні види активного відпочинку в горах.
7. Винний регіон Хантер (Hunter Valley) – регіон виноробства на східному узбережжі Австралії, пропонує безліч виноробних турів та дегустацій, а також можливість відпочинку на природі та відвідування культурних заходів (рис. 14).

Рис. 14. Долина Хантер

8. Аделаїда (Adelaide) – місто в штаті Південна Австралія, відоме своїми парками, садами, художніми галереями, музеями та пляжами, а також можливостями для дегустації вина (рис. 15).

Рис. 15. Аделаїда

9. Острів Фрейзер (Fraser Island) – острів на східному узбережжі Австралії, відомий своїми прекрасними пляжами, дюнами, джунглями та озерами. Туристи можуть прогулюватися стежками, плавати в озерах і спостерігати за дикими тваринами, такими як дельфіни, кити, крокодили та ін.
10. Канберра (Canberra) – столиця Австралії, місто, розташоване між Сіднеєм та Мельбурном, відоме своїми парками, музеями, художніми галереями та знаменитою бібліотекою національного надбання (рис. 16).

Рис. 16. Канберра

Австралія – країна океанів, пляжів та сонця, тому вона є чудовим місцем пляжного відпочинку. Найбільшу популярність має Золоте узбережжя, яке розташоване неподалік Брісбена. Це курортна зона, відома своїми білими пляжами, загальна довжина пляжів становить 42 км чисто золотого піску, і сприятливою погодою. Купатися тут можна цілий рік – гарантований теплий сезон триває приблизно з кінця жовтня до травня, хоча й узимку температура води не нижче 18 градусів, а повітря – в середньому 22 градуси тепла. Це курорт світового класу, який пропонує не тільки пляжі, а й магазини, ресторани, нічне життя, і розваги на будь-який смак. Цей курорт також популярний для сімейного відпочинку, тут знаходяться великий Аквапарк, а також розважальні парки Світ Моря, Світ Кіно, і Світ Мрії.

Найбільш відомий курорт – Голд-Коуст (рис. 17). Це ланцюжок пляжів, готелів, ігрових майданчиків, що починається в 80 км південніше Брісбена і простягнувся до кордону з Новим Південним Уельсом. Зараз курорт має статус міської зони із центром у Surfers Paradise.

Золоті пляжі узбережжя дуже протяжні і охоплюють всі курортні центри: Кулнагата (Coolnagatta), Палм Біч (Palm Beach), Броуд Біч (Broad Beach), Серфінговий Рай (Surfers Paradise), Бонді Біч (Bondi Beach) і Саутпорт (Southport). Розташоване на Золотому Березі невелике місто Surfers Paradise є найпопулярнішим місцем для любителів серфінгу. За останні роки це місце перетворилося на висококласний об'єкт туристичного призначення, з великим асортиментом готелів та кемпінгів.

Рис. 17. Голд-Коуст

2.2. Аналіз особливостей курортно-рекреаційних комплексів Австралії

Курортно-рекреаційні комплекси в Австралії – це різноманітні туристичні об'єкти, які пропонують відпочинок та розваги для відвідувачів. Це можуть бути готелі, курорти, санаторії, спа-центри та інші заклади, які спеціалізуються на наданні послуг для відпочинку та рекреації.

Курортно-рекреаційні комплекси в Австралії можуть розташовуватися на узбережжі океану, у гірських районах, біля річок та озер, а також в інших мальовничих місцях країни. Кожен курорт має свої унікальні особливості та ресурси, що робить його привабливим для різних видів туризму. Наприклад, деякі курорти Австралії спеціалізуються на туризмі на воді, де відвідувачі можуть насолоджуватися пляжем, серфінгом, каякінгом та іншими водними розвагами. Інші курорти пропонують можливості для екотуризму та відвідування національних парків, де туристи можуть досліджувати природу та дикі тварини. Деякі курорти спрямовані на спорт та активний відпочинок, пропонуючи можливості для гольфу, тенісу, верхової їзди та інших видів спорту. Крім того, курортно-рекреаційні комплекси в Австралії відрізняються за рівнем комфорту та сервісу. Тут можна знайти як розкішні готелі зі всіма можливими послугами та розвагами, так і скромніші затишні готелі та курорти з більш обмеженим набором послуг.

Курортно-рекреаційні комплекси Австралії включають місця, які приваблюють відпочивальників з різних країн, де є сприятливі умови для відпочинку, здоров'я, розваг та спорту. Курорти зазвичай розташовуються на природних об'єктах: узбережжі морів та океанів, гірських місцевостях, лісах, озерах, джерелах.

Курортно-рекреаційні комплекси надають різноманітні послуги, що можуть включати в себе розміщення в готелях, відпочинок в санаторіях, а також ресторани, кафе, магазини, розважальні комплекси, спортивні та культурні заходи, екскурсії, заняття спортом та фітнесом, лікувальні та профілактичні процедури, транспортні послуги та інше.

Курортно-рекреаційні комплекси Австралії можуть бути спеціалізованими на різних видах відпочинку, наприклад, сімейному, весільному, екстремальному, культурному, медичному, спортивному тощо. Крім того, курорти можуть бути розташовані в різних штатах та мати свої особливості в залежності від місцевих умов, культури та традицій.

Курорти в Австралії можна класифікувати за різними критеріями. Основні критерії класифікації курортів включають наступні (таблиця 2).

Таблиця 2. Критерії класифікації курортів та їх характеристика

Критерій	Класифікація	Характеристика
За розташуванням	Морські курорти	розташовані на узбережжі морів або океанів
	Гірські курорти	розташовані в гірських краях, де можна займатися зимовими та літніми видами спорту
	Бальнеологічні курорти	розташовані в місцях, де є джерела мінеральних вод, грязі тощо.
За типом відпочинку	Спортивні курорти	спрямовані на заняття різноманітними видами спорту.
	Романтичні курорти	створені для пар, які шукають романтичний відпочинок та приватність.
	Сімейні курорти	мають великий вибір розважальних та спортивних активностей для дітей та дорослих.
	Культурні курорти	знаходяться у місцях зі значним культурним спадщиною та історією, де можна відвідати музеї, галереї, виставки та інші культурні події.
	Лікувальні курорти	мають спеціалізовані заклади для лікування хвороб та реабілітації.

За категорією розміщення	Готельні курорти	основна форма розміщення – готелі та готельні комплекси.
	Санаторні курорти	основна форма розміщення – санаторії та курортні заклади з лікувальними процедурами.
	Кемпінгові курорти	розміщення в наметах, караванах, котеджах тощо.
За рівнем комфорту та цінами	Економ-курорти	пропонують недорогий відпочинок зі звичайним рівнем комфорту та послуг.
	Курорти середнього класу	пропонують комфортабельні готелі та послуги за помірну ціну.
	Люкс-курорти	забезпечують високий рівень комфорту, розкішні готелі та широкий вибір ексклюзивних послуг, що відображається у високій ціні.
За відстанню від міста	Близько до міста	курорти, розташовані в межах 100-200 км від міста, що забезпечує зручний транспортний доступ.
	Далеко від міста	курорти, що розташовані далеко від міста, зазвичай у віддалених районах з чистим повітрям та тишою.

Загалом, класифікація курортів є досить широкою та різноманітною, тому вибір конкретного курорту залежить від багатьох факторів, таких як переваги та потреби туристів, наявність потрібних послуг та досвідченість туроператорів.

Існує велика кількість факторів розвитку курортно-рекреаційних комплексів Австралії. По-перше, значна віддаленість Австралійського материка від інших материків світу дала можливість утворенню унікальних природних ресурсів, як фауністичних, так і флористичних. Австралія є найменшим

материком світу, який омивається водами двох океанів: Індійського та Тихого. До водних ресурсів також належать такі моря як Тасманово море, Фіджі, Арафурське, Тиморське та Соломонове. Річкові водні ресурси в Австралії обмежені (річки Дарлінг, Муррей, Маррамбіджі, Локлан, Сепік, Флай). Завдяки великій кількості водних ресурсів та наявності такого унікального природного об'єкту як Великий бар'єрний риф, пляжні курортно-рекреаційні комплекси є популярними на півночі Австралійського материка. [13]

До найбільш розвинутих курортно-рекреаційних комплексів належать комплекси у південно-східній Австралії. Найменш розвинутими вважаються комплекси у центральній та західній Австралії. Це пояснюється тим, що більшість населення Австралійського материка зосереджено саме на південному сході. Такі міста як Сідней, Мельбурн, Канберра, Брісбен, Аделаїда є найпопулярнішими destinations серед туристів як з Європи, так і з Азії. Тут зосереджена найбільша кількість історико-культурних, природних та біоантропогенних туристично-рекреаційних ресурсів (рис. 18).

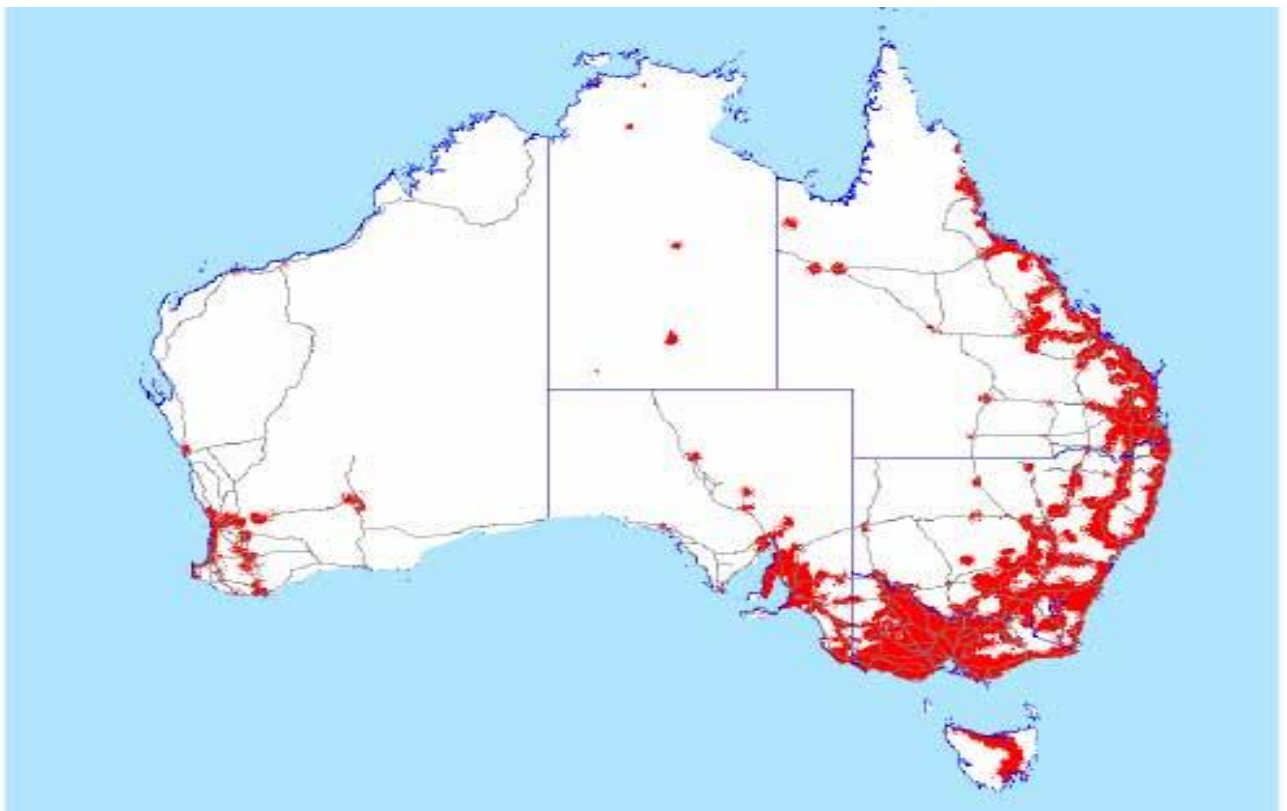

Рис. 18. Карта густоти населення Австралії

2.3. Особливості культурно-історичних пам'яток в курортно-рекреаційних комплексах Австралії

Історико-культурні рекреаційні ресурси – спадщина минулих епох у суспільному розвитку. В Австралії вони є передумовами для організації культурно-пізнавальних видів рекреаційних занять, створення курортно-рекреаційних комплексів та оптимізації рекреаційної діяльності у цілому.

Історико-культурні рекреаційні ресурси країни поділяються на матеріальні та духовні. Матеріальні охоплюють сукупність засобів виробництва та інших матеріальних цінностей суспільства на кожній стадії його розвитку. Вони представлені пам'ятниками історії (будівлі, споруди, пам'ятні місця), археології (наскельні зображення), містобудування та архітектури (архітектурні ансамблі та комплекси, історичні центри, забудови міст), мистецтва (твори монументального, образотворчого, декоративно-ужиткового та інших видів мистецтва). Духовні ресурси – це сукупність досягнень суспільства в освіті, науці, мистецтві, літературі, в організації державного та суспільного життя, у праці та побуті.

Особливості історико-культурних рекреаційних ресурсів країни пов'язані з консолідацією культур австралійських аборигенів та англо-австралійців.

Англо-австралійці, визнаючи спорідненість із Європою, люблять наголошувати на своїй національній самобутності. Для архітектурних стилів великих будівель австралійських міст характерна схожість із європейськими та американськими. Проте з країни виникли й свої архітектурні стилі (наприклад, «геометричний» напрям у Мельбурні). Народна творчість у такої молоді нації, як австралійська, не має поки що глибокого історичного коріння. Проте, ще ХІХ столітті у Австралії з'явилися місцеві балади, пісенний фольклор. У 60-70-х роках минулого століття в Сідней, Мельбурні та Аделаїді було збудовано великі театральні-концертні комплекси.

На момент колонізації Австралії тут налічувалося приблизно 700 племен, які розмовляли різними мовами чи діалектах. Деякі з племен існують і зараз (рис. 19). Традиційні елементи культури корінних жителів сягнули сьогодення у

зміненому вигляді. Туристів переважно приваблюють наскельні малюнки аборигенів.

Рис. 19. Племена Австралії

Південно-Східний район (що займає штати Новий Південний Уельс, Вікторія, а також південний схід Південної Австралії та територію Федеральної столиці) – головний туристичний район країни та осередок курортно-рекреаційних комплексів країни. На нього припадає 20% від загальної площі держави та 70% її населення. Це найурбанізованіша частина країни. Тут розташовані найбільші рекреаційні центри: Сідней, Мельбурн, Аделаїда та Канберра.

Місто Сідней визнано одним із найкрасивіших міст світу. Він заснований на місці першого британського поселення на австралійській землі. Через затоку Порт-Джексон у 1932 році був побудований арковий міст Харбор-Бридж – одна з найвідоміших інженерних споруд світу. Символ міста – Сіднейська Опера.

У межах країни сформувалося 5 рекреаційних районів: Південно-Східний, Північно-Східний, Західно-Центральний, Північний та Тасманійський (рис. 20).

Рис. 20. Карта поділу Австралії

На південь від Сіднея розташоване місто Мельбурн (рис. 21) – столиця штату Вікторія. Мельбурн має титул «культурної столиці Південної півкулі». Національна галерея, меморіал Джеймса Кука, Музей сучасного австралійського мистецтва, Монетний двір, Королівський Ботанічний сад, Музей Вікторії, собор Святого Патріка – далеко не повний список рекреаційних об'єктів міста. У середині 50-х років на околиці Мельбурна було збудовано великий стадіон, де проходили Олімпійські ігри. Курортні околиці міста: острів Філіпа з Парадом пінгвінів, мальовничі абразійні береги та знамениті Дванадцять апостолів.

Рис. 21. Мельбурн

Місто Аделаїда, столиця штату Південна Австралія, розташована на горбистих берегах річки Торренс, що впадає в затоку Сент-Вінсент. Центральну частину міста перетинають широкі вулиці, обсаджені фікусами, пальмами, акаціями. В Аделаїді є обсерваторія, краєзнавчий музей, Південно-австралійська художня школа, картинна галерея, драматичний театр. Широко відомі фестивалі мистецтв, які проводяться в Аделаїді кожні два роки.

У Канберрі знаходяться Австралійський військовий меморіал, Національна галерея Австралії, Національний музей Австралії, Національна бібліотека Австралії, зоопарк, акваріум, вежа Телсра, Національний музей динозаврів, театри та багато іншого.

Північно-Східний район розташований у штаті Квінсленд, займає 1/5 площі країни та зосереджує 1/6 частину її населення. Тут між кордоном штату Новий Південний Уельс та Брісбеном знаходиться курортна зона – Золотий Берег Австралії з пляжами та сприятливою погодою більшу частину року. Умовно Золоте узбережжя можна поділити на три курортні зони: Мейн-Біч, Брод-Біч та Серферс-Парадайс.

Місто Брісбен серед інших міст Австралії виділяється своїм яскравим тропічним виглядом. У місті багато пальм, барвистих квітників, парків та

скверів. У його центральній частині добре збереглися старовинні будинки, збудовані у вікторіанському стилі (ратуша, готелі та низка інших). Тут є художня галерея, Брісбенський художній театр. Періодично проводяться фестивалі мистецтв.

Західно-Центральний район включає північ Південної Австралії і штат Західна Австралія. Це найбільший за площею (2/5 території країни) і слабо заселений регіон країни. Найбільший туристичний центр району – місто Перт, в архітектурі якого більшою мірою зберігся вікторіанський стиль, ніж у містах східного узбережжя. В одному з районів міста є ботанічний сад, відомий своїми природними ландшафтами. Рекреанти мають можливість також побувати в Галереї образотворчого мистецтва, Музеї Західної Австралії, зоопарку, де є можливість взаємодіяти з коалами. На околиці міста вздовж узбережжя простяглися пляжі із дайвінг-центрами. Популярністю у місті користуються казино.

Тасманія (рис. 22) – острів у субтропічному та помірному поясах, займає лише 1% від загальної площі Австралії. Тут розташовується кілька популярних рекреантів природних парків, перше легальне казино. Столиця Тасманії та найбільший рекреаційний центр – місто Хобарт. Тут є консерваторія, Тасманійська художня школа, краєзнавчий музей, картинна галерея, бібліотеки. У центральній частині міста більшість житлових кварталів складається з невисоких, вікторіанського стилю будиночків з баштами та верандами. Будиночки оточують акуратно та добре доглянуті сади.

Рис. 22. Тасманія

На південний схід від Хобарта, в маленькому містечку Порт-Артур (рис. 23), де колись було найбільше в Австралії поселення засланців, залишилися ще залишки стін каторжної в'язниці.

Рис. 23. Порт-Артур

Незважаючи на свою коротку історію існування як незалежна самостійна країна, Австралія має досить велику історико-культурну спадщину. На її основі у країні формуються курортно-рекреаційні комплекси, які дозволяють туристам ознайомитися з історією формування Австралійського союзу.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ АВСТРАЛІЇ

3.1. Сучасний стан розвитку курортно-рекреаційних комплексів Австралії

Сучасний стан розвитку курортно-рекреаційних комплексів в Австралії можна охарактеризувати як динамічний та зростаючий. Туризм є однією з найбільших індустрій в країні, забезпечуючи значну частку економіки та займаючи більше 5% робочої сили.

В останні роки уряд Австралії вкладає значні кошти у розвиток курортно-рекреаційної інфраструктури країни. Наприклад, були створені нові національні парки, зокрема, Кімберлі та Квінслендський національні парки, що приваблюють багато туристів. Курортно-рекреаційні комплекси в Австралії є досить розвиненими і можуть задовольнити потреби різних категорій туристів. На даний момент, в Австралії є багато сучасних готелів та курортів різних рівнів, які пропонують різноманітні послуги для туристів.

Наприклад, є курорти розкішного класу зі спа-центрами, ресторанами зі зірковими шеф-кухарями та приватними пляжами, які приваблюють відпочивальників з усього світу. Також є курорти, які пропонують послуги для сімейного відпочинку, з аквапарками, дитячими майданчиками та розвагами для дорослих та дітей. У Австралії є також багато курортів та готелів зі спеціалізованою пропозицією для екотуризму, які дозволяють гостям досліджувати дику природу та спостерігати за дикими тваринами, що дуже цікаво для багатьох туристів. Крім того, у багатьох курортів є спортивні майданчики та зони для активного відпочинку, що створює можливості для спортивного відпочинку.

В цілому, можна сказати, що курортно-рекреаційні комплекси в Австралії розвинені на досить високому рівні та можуть задовольнити потреби різних категорій туристів. У більшості курортів Австралії інвестори також активно вкладаються в розширення та модернізацію існуючих готелів та курортів, будуються нові спортивні та розважальні заклади, встановлюються сучасні засоби безпеки та зручності для гостей.

Популярність курортів та рекреаційних комплексів в Австралії зростає кожен рік, зокрема завдяки розвитку Інтернету та соціальних мереж, що дозволяють більш швидко та легко знайти інформацію про курорт [19]

Однак, також існують проблеми, пов'язані з екологічним впливом туризму на довкілля та руйнуванням місцевих культурних та історичних пам'яток. Тому влада країни намагається зберігати та захищати природні ресурси та культурну спадщину Австралії, пропагуючи еко-туризм та відпочинок на природі.

Крім того, в Австралії є кілька ініціатив, спрямованих на підтримку розвитку курортно-рекреаційної галузі в країні. Наприклад, програма «Туризм 2020» мала на меті збільшити кількість туристів, що відвідують країну, до 10 мільйонів до 2020 року. Також в Австралії розвивається інфраструктура для екотуризму, оскільки багато туристів переймаються екологічним впливом туризму на довкілля та шукають альтернативи масовому туризму. Наприклад, з'явилися нові маршрути для байкерів, сплавання на каное та каяках, а також екологічні тури, які дозволяють гостям побачити дикі тварини та досліджувати природу, не завдаючи їй шкоди. Також в Австралії поширені курорти для сімейного відпочинку, які пропонують розваги для дітей та дорослих, включаючи аквапарки, дитячі майданчики, вечірні шоу та концерти.

Для того, щоб залучати більше туристів та підвищувати якість послуг, курорти та готелі в Австралії використовують різноманітні стратегії. Наприклад, деякі комплекси активно впроваджують нові технології, щоб полегшити життя гостям. Так, деякі готелі використовують системи штучного інтелекту для автоматичного управління системами опалення та кондиціонування повітря. Також деякі готелі пропонують своїм гостям мобільні додатки, які дозволяють замовляти послуги та оплачувати рахунки за допомогою смартфона.

Крім того, деякі курорти та готелі в Австралії активно співпрацюють з місцевими виробниками їжі, що дозволяє гостям не тільки насолоджуватися смачною та свіжою їжею, але і підтримувати місцеву економіку. Такі заклади часто організовують екскурсії на місцеві ферми та ринки, де гості можуть придбати свіжу та якісну місцеву продукцію.

Також в Австралії відбувається активний розвиток готельно-ресторанного бізнесу в рамках програми "Green Star", яка спрямована на створення екологічно чистих та сталої розвитку закладів. Згідно з цією програмою, готелі та курорти повинні використовувати екологічно чисті технології та матеріали, а також ефективно використовувати енергію та воду.

Усі ці заходи дозволяють підтримувати високу якість послуг, залучати нових гостей та розвивати курортно-рекреаційну галузь в Австралії. [34]

Крім того, в Австралії зростає популярність різноманітних спортивних заходів, таких як серфінг, кайтсерфінг, гольф, теніс, крокет, сквош та інші. Багато курортів мають власні спортивні майданчики та тренажерні зали, а також організовують змагання та тренування для гостей.

Крім технологічних рішень та звернення до сталого розвитку, багато курортів та готелів в Австралії зосереджуються на наданні унікального досвіду для своїх гостей. Наприклад, деякі комплекси активно розвивають спортивні та екстремальні види відпочинку, які є дуже популярними серед туристів з усього світу. Також деякі курорти відкривають власні винні сади та дегустаційні зони, що дозволяє гостям познайомитися з місцевими винами та кулінарією.

Крім того, деякі курорти та готелі в Австралії пропонують розширені програми для своїх гостей, які включають у себе відвідування музеїв, галерей, парків та інших туристичних об'єктів. Такі програми дозволяють гостям насолоджуватися не тільки відпочинком на курорті, а й досліджувати культурну та історичну спадщину країни.

Курортно-рекреаційна галузь в Австралії активно співпрацює зі знаменитостями та відомими людьми, які стають амбасадорами туризму та популяризують країну за кордоном. Такі заходи дозволяють залучати нових гостей та підвищувати популярність курортів та рекреаційних комплексів.

У цілому, курортно-рекреаційна галузь в Австралії розвивається дуже активно та пропонує багато цікавих та унікальних послуг для туристів. Це дозволяє країні зберігати свою популярність серед туристів з усього світу та залучати нові цільові аудиторії. Зокрема, у зв'язку з пандемією COVID-19 багато

країн обмежували в'їзд для іноземних туристів, але Австралія пропонувала спеціальні програми для довгострокового перебування та роботи на її території. Це дозволило привернути увагу тих, хто хотів би знайти альтернативний спосіб життя та праці, і збільшити туристичний потік в країну.

Також слід зазначити, що уряд Австралії активно підтримує розвиток курортно-рекреаційної галузі, вкладаючи значні кошти у модернізацію інфраструктури, підвищення якості обслуговування та створення нових робочих місць. Такі заходи сприяють розвитку туризму, збільшенню кількості туристів та залученню нових інвестицій в країну. [17]

Загалом, сучасний стан розвитку курортно-рекреаційних комплексів в Австралії можна оцінити як досить високий. Країна має великий потенціал для розвитку туризму та рекреації завдяки своїй багатій природній та культурній спадщині, а також сучасним технологіям та стратегії сталого розвитку. Австралія продовжує залишатися однією з найпопулярніших туристичних країн світу, привертаючи туристів з усієї планети своєю красою, різноманіттям та якістю обслуговування.

Усі ці фактори сприяють зростанню популярності Австралії як курортної та рекреаційної дестинації та створюють додаткові можливості для розвитку курортно-рекреаційної галузі в країні.

3.2. Проблеми курортно-рекреаційних комплексів Австралії

Хоча курортно-рекреаційна галузь Австралії має значний потенціал та в цілому розвивається успішно, є деякі проблеми, які необхідно вирішувати для підтримки сталого розвитку та забезпечення якості обслуговування туристів. Ось деякі з них:

1. Зміна клімату. Зміна клімату може мати значний вплив на курортно-рекреаційну галузь, особливо на прибережні регіони. Підвищення рівня моря та збільшення температури можуть призвести до посилення ерозії узбережжя, зниження якості води та загрози здоров'ю туристів.

2. Низька ефективність використання ресурсів. Курортно-рекреаційна галузь споживає значну кількість енергії, води та інших ресурсів. Це може мати негативний вплив на довкілля та природні екосистеми, тому необхідно забезпечити ефективне використання ресурсів та впровадження технологій, що зменшують вплив на довкілля.
3. Низька кваліфікація персоналу. У курортно-рекреаційній галузі Австралії можна зустріти різний рівень кваліфікації персоналу, що може впливати на якість обслуговування та враження туристів. Необхідно забезпечити професійний розвиток персоналу та використовувати сучасні методи навчання.
4. Недостатня доступність та розширення інфраструктури. У деяких регіонах країни може відсутній доступ до якісної та достатньої кількості інфраструктури, що може стати перешкодою для туризму. Також існують проблеми з розширенням інфраструктури, особливо в зв'язку зі зростанням кількості туристів.
5. Регулювання відносин з місцевими жителями. У деяких випадках туризм може стати джерелом конфліктів з місцевими жителями через збільшення транспортного потоку, накопичення відходів та інші проблеми. Це може призвести до негативного впливу на довкілля та настрої місцевих жителів, що може знизити привабливість регіону для туристів.
6. Ризики безпеки. Курортно-рекреаційні комплекси можуть бути під загрозою безпеки, так як тут збирається велика кількість людей. Це може включати такі ризики, як пожежі, повені, терористичні акти та інші події.

Пандемія COVID-19 у 2020 році сильно позначилася на туристичній галузі в усьому світі, включаючи і курортно-рекреаційні комплекси в Австралії. Уряд Австралії ввів ряд обмежень для запобігання поширенню хвороби, таких як закриття кордонів для іноземців, карантин для тих, хто прибуває в країну, та обмеження на міжнародний та внутрішній транспорт.

Ці заходи мали значний вплив на туризм в Австралії, включаючи курортно-рекреаційні комплекси. Багато з цих комплексів були закриті на певний час або

змушені пристосовуватися до нових умов і вимог, таких як дотримання соціальної дистанції та забезпечення безпеки туристів. [14]

Крім того, кількість міжнародних туристів, які відвідували Австралію, значно зменшилася через обмеження на міжнародний транспорт та закриття кордонів. Також зменшилася і кількість внутрішніх подорожей, оскільки деякі люди відмовлялися від поїздок через страх перед зараженням.

У наступних місяцях, залежно від ситуації з поширенням хвороби, уряд Австралії може поступово зняти деякі обмеження, що знову дозволить туристам відвідувати курорти та рекреаційні комплекси. Однак, можливо, що нові заходи безпеки будуть запроваджені, що може змінити вимоги до курортів та туристів і, відповідно, може вплинути на туристичну галузь в цілому.

Як видно на рис. 10, пандемія розповсюджувалась найбільше саме на території, де зосереджена найбільша кількість курортно-рекреаційних комплексів у країні, що безумовно призвело до негативних наслідків. [36]

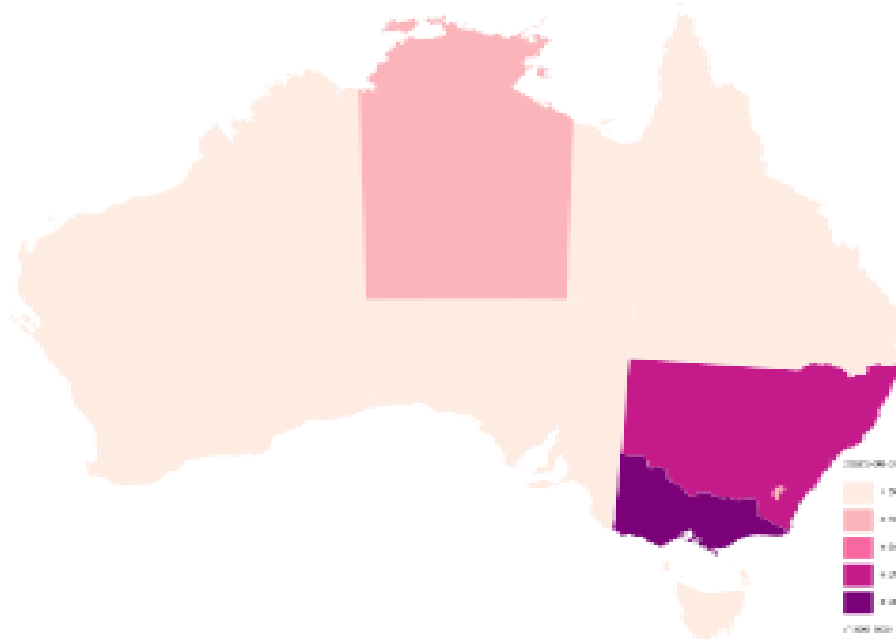

Рис. 10. Поширення COVID-19 в Австралії, 2020 рік

Війна в Україні, що почалася у 2022 році, не мала безпосереднього впливу на розвиток австралійських курортів, оскільки ці країни знаходяться далеко одна від одної і не мають непосредствених туристичних зв'язків. Однак, війна може мати непрямий вплив на туризм в Австралії через зміни в геополітичній ситуації в світі та економічні наслідки конфлікту. З одного боку, війна може призвести до зменшення міжнародного туризму в Австралії через загострення геополітичної ситуації в світі, збільшення ризику терористичних нападів та змін відносин між державами. З іншого боку, війна може збільшити попит на відпочинок в мирних країнах, що може позитивно вплинути на курорти Австралії. Крім того, економічні наслідки війни в Україні можуть вплинути на розвиток туризму в Австралії, зокрема на зміни валютних курсів та зростання цін на паливо, що може призвести до зменшення попиту на подорожі в Австралію. Також може бути зменшений попит на інвестиції в туристичний сектор Австралії з боку іноземних інвесторів через нестабільність ситуації в світі.

Варто зазначити, що Австралія від початку вторгнення активно підтримувала Україну, надсилаючи військову та гуманітарну допомогу, а також відкрила понад 40 000 віз для українських біженців з дозволом на роботу (рис. 11).

Рис. 11. Прем'єр-міністр Австралії та Президент України

Однак, важливо зазначити, що попри можливі негативні наслідки війни в Україні, курорти Австралії залишаються популярними серед туристів з усього світу. Зокрема, австралійські курорти мають репутацію як місця з прекрасними пляжами, красивими ландшафтами та великим вибором різних видів активного відпочинку, таких як серфінг, каякінг, гірський велосипед та інші.

Віддаленість Австралії від Європи і Америки — основних регіонів, що генерують туристський попит, — перешкоджає розширенню в'їзних туристських потоків, тому австралійський туризм орієнтований в основному на прийом внутрішніх туристів. Тим не менш, іноземний туризм в Австралії починає стрімко розвиватися. До прикладу: у 1981 році в Австралію прибуло 500 тисяч іноземних туристів, а у 2001 році їх кількість зросла до 5 мільйонів. Ця тенденція зберігається і у наші дні. Основна мета приїзду в Австралію — це відпочинок, з цією метою сюди приїжджають 70 % туристів, інші 30 % — це діловий туризм, а також поїздки з метою навчання, спорту або транзитні потоки. Середня тривалість перебування міжнародних туристів в Австралії складає 24 ночівлі. Це один з найвищих показників у світі — Австралія займає дванадцяте місце серед найприбутковіших туристичних дестинацій у світі.

На жаль, попри всі свої переваги, Австралія все ж має деякі складнощі з організацією туризму в країні. Природні катаклізми — одна із основних проблем

галузі. Для туризму найбільш важливою є локальність і масштаби катастрофи, а також своєчасність і правильність дій влади.

Природні катастрофи в Австралії не є рідкістю. Країна постійно страждає від проливних дощів, пожеж, піщаних бурь, повеней тощо; часто катаклізми досягають величезних масштабів. Вчені кажуть, що у майбутньому пожежі в Австралії стануть звичним явищем, це пов'язано зі зміною клімату на планеті.

Пожежі, що відбувалися з серпня 2019 року до лютого 2020 року, поширилися на територію в 118 тисяч квадратних кілометрів, що майже дорівнює території Болгарії (рис. 12). У січні 2020 року на острів Кенгуру, що розташований біля південного узбережжя Австралії, року вперше з початку спустошливих лісових пожеж прибуло круїзне судно з сотнями туристів на борту. Стихія знищила близько третини поверхні острова, відомого своїм унікальним тваринним і рослинним світом. Нині уряд Австралії розраховує на те, що іноземні туристи допоможуть відновити підірвану економіку країни. Варто зауважити, що через лісові пожежі кількість бронювань готелів іноземними туристами скоротилася майже на 40 % в порівнянні зі звичайним рівнем. Таким чином, за даними Австралійської ради з туризму, туристична галузь вже втратила більше 600 мільйонів євро. Тож тепер уряд повідомляє, що виділить 47 мільйонів євро на підтримку туристичних компаній.

Рис. 12. Пожежі в Австралії, 2020 рік

Загалом, найбільшими в історії Австралії були пожежі 1851, 2006, 2009 та 2019-2020 років. Пожежі 2019-2020 років відбувалися поряд з найбільш населеними та популярними туристичними DESTИНАЦІЯМИ: Сіднеєм, Брісбеном, Мельбурном. Через природні пожежі в Австралії число мандрівників скоротилося приблизно від 10 до 20%. У зв'язку з цим туристична галузь може втратити близько 3 мільярдів доларів. Зараз багато туристів з Китаю, Великобританії та Америки відмовляються від подорожей до Австралії через пожежі, що негативно впливає на туристичну галузь, адже туристи з цих країн є досить важливими для розвитку туристичної сфери Австралії, оскільки вони приносять близько 30 мільярдів доларів на рік завдяки в'їзному туризму.

Загалом, курорти та рекреаційні комплекси Австралії мають багатий туристичний потенціал та приваблюють туристів з усього світу завдяки своїй природній красі та різноманітному вибору розваг та активного відпочинку. Однак, наявність деяких проблем, таких як зміна політичної ситуації у світі, пандемії, природні катаклізми, потребує уваги та розв'язання з боку відповідних органів влади та інвесторів.

3.3. Перспективні шляхи вдосконалення курортно-рекреаційних комплексів

Щоб зберегти свої позиції на глобальному туристичному ринку та привернути ще більше туристів, австралійські курорти постійно вдосконалюються та модернізуються. Ось деякі з перспективних шляхів їх вдосконалення:

1. Розвиток цифрових технологій: Курорти Австралії ставлять перед собою завдання розвивати та використовувати новітні цифрові технології, щоб полегшити життя туристів та зробити відпочинок більш комфортним. Наприклад, введення мобільних додатків, які дозволяють забронювати номери готелів, замовляти їжу та екскурсії, сплачувати за послуги.
2. Створення більш екологічних умов: один із головних трендів в світі – еко-туризм, тому курорти Австралії повинні звернути увагу на зменшення впливу на

навколишнє середовище. Це може включати в себе зменшення використання пластику та інших шкідливих речовин, використання енергозберігаючих технологій, збір та переробка відходів.

3. Розширення ринків: Курорти Австралії мають розширювати свої ринки та привертати більше туристів з інших країн, не тільки з традиційних ринків. Це можна зробити шляхом створення спеціальних пропозицій та програм для туристів з різних країн, проведення міжнародних рекламних кампаній, розвитку нових маршрутів.

4. Розвиток екологічного туризму: Забезпечення екологічної стійкості комплексів та створення інфраструктури для підтримки екотуризму. Такі заходи можуть залучити нових туристів, що мають більший інтерес до природи та екології.

5. Підвищення якості послуг: Надання високоякісних послуг та покращення сервісу. Це можна зробити шляхом забезпечення персоналу з належними знаннями та навичками, забезпечення новітніми технологіями та обладнанням.

6. Розвиток мультикультурного туризму: Австралія має багату культурну спадщину та багатоетнічність. Тому можна розглянути можливості розвитку туризму для вивчення культур та традицій різних національностей, організацію мультикультурних фестивалів тощо.

7. Використання новітніх технологій: Розробка мобільних додатків, електронних систем бронювання та інших інноваційних рішень може допомогти покращити якість обслуговування, зменшити час очікування та забезпечити більш зручні умови для туристів.

8. Забезпечення безпеки туристів: У зв'язку зі зростанням терористичних загроз та природних катастроф, важливо забезпечити безпеку туристів. Тому слід забезпечити належний контроль на в'їзді та виїзді з курортів, розробити ефективну систему евакуації в разі надзвичайних ситуацій.

Ще одним способом покращення курортно-рекреаційних комплексів Австралії може стати розвиток інфраструктури для створення нових видів туризму. Наприклад, еко-туризм з чіткою системою контролю навколишнього

середовища та захисту природних ресурсів. Також можна спрямувати зусилля на розвиток медичного туризму та спа-туризму, зокрема, за рахунок створення нових медичних центрів та спа-комплексів з використанням сучасних технологій та обладнання.

Окрім того, необхідно підвищити рівень кваліфікації працівників галузі туризму та готельного бізнесу, забезпечивши їх доступом до сучасної освіти та тренінгів. Такий підхід може дозволити працівникам краще розуміти потреби та бажання туристів, що допоможе підвищити рівень обслуговування та зробити перебування на курортах більш комфортним та приємним. [28]

Не менш важливим є розвиток інформаційних технологій та забезпечення доступу до безкоштовного Wi-Fi на території курортів. Це дозволить туристам швидко та зручно отримувати необхідну інформацію, спілкуватися з рідними та друзями, а також здійснювати онлайн-бронювання та придбання послуг. Крім того, можна впровадити систему мобільних додатків, які дозволять туристам легко знайти потрібні місця та послуги, а також отримувати знижки та пропозиції від курортів та партнерів.

Одним із напрямків поліпшення курортно-рекреаційних комплексів Австралії є використання сучасних технологій та інновацій у галузі гостьового сервісу. Наприклад, можна використовувати інтерактивні мапи курорту та супутніх послуг, щоб спростити орієнтацію гостей на території. Також можна використовувати розумні системи контролю, які будуть дозволяти автоматично регулювати рівень освітлення, опалення та вентиляції в номерах готелів, зменшуючи витрати на енергоспоживання.

Ще одним способом покращення курортно-рекреаційних комплексів є збільшення уваги до екологічної сталості. Курорти можуть впроваджувати програми з утилізації відходів, зменшення використання пластикових матеріалів, використання відновлюваних джерел енергії та ін. Це не тільки позитивно впливає на довкілля, але й може збільшити популярність курорту серед туристів, які більше уважають до екології.

Також важливою складовою розвитку курортно-рекреаційних комплексів є забезпечення якісного та різноманітного харчування. Курорти можуть працювати з кращими кухарями та рестораторами, щоб створити меню, яке буде відповідати різним дієтам та смакам гостей. Крім того, можна використовувати страви з місцевих продуктів, щоб сприяти розвитку місцевої економіки та пропагувати національну кухню.

Австралійські курорти та рекреаційні комплекси постійно розвиваються та вдосконалюються. За останні роки уряд та індустрія туризму Австралії зосереджуються на розвитку стійкого та відповідального туризму, що забезпечує збереження природних та культурних ресурсів країни на довгі роки.

Для покращення розвитку курортів та рекреаційних комплексів Австралії, уряд веде політику підтримки туризму, спрямовану на збільшення інфраструктури, вдосконалення транспортних зв'язків та забезпечення якості обслуговування гостей. Крім того, національний план зеленого туризму включає розвиток екотуризму та екоактивності, що забезпечує збереження довкілля та природних екосистем країни.

Для приваблення туристів до курортів та рекреаційних комплексів, відбувається розширення різноманітності та якості послуг, включаючи розвиток ексклюзивних курортів, спа-центрів, гольф-полів, культурних та кулінарних програм. Також в останні роки відбувається збільшення популярності цифрових технологій у туризмі, що дозволяє туристам зручно забронювати готелі та екскурсії через Інтернет та мобільні додатки.

Узагалі, розвиток курортів та рекреаційних комплексів Австралії відбувається шляхом збільшення популярності туризму, підвищення якості обслуговування і розширення інфраструктури.

До цього ж, важливим фактором є екологічна стійкість. Це означає, що комплекс повинен бути збалансованим з навколишнім середовищем та не наносити шкоди його природним ресурсам. Зелені технології, які включають в себе сонячні панелі, вітроенергетику та енергоефективні будівлі, можуть бути використані для зменшення впливу курорту на довкілля. [15]

Крім того, варто пам'ятати про різноманітність туристів, які відвідують курорти. Наприклад, старші люди можуть шукати спокійного відпочинку та зручностей, які відповідають їхнім потребам, тоді як молоді пари можуть бажати більш активного відпочинку з багатою нічним життям. Тому, для розвитку курорту важливо забезпечити різноманітність пропозицій для туристів різного віку та інтересів.

Загалом, успіх курорту залежить від багатьох факторів, включаючи інфраструктуру, послуги, екологічну стійкість, зручний доступ, різноманітність та ін. Продуманий та комплексний підхід до розвитку туристичного комплексу може забезпечити стійкий успіх та популярність серед туристів. [24]

У підсумку, курортно-рекреаційні комплекси Австралії мають великий потенціал для розвитку. Вони є джерелом значного економічного доходу для країни, а також важливим елементом туристичної індустрії. Хоча курорти Австралії мають свої проблеми, такі як висока вартість, конкуренція з іншими країнами і вплив ковід-19 на туризм, є багато перспективних шляхів для їх покращення. Зокрема, це може бути досягнуто шляхом розширення інфраструктури, забезпечення сталого розвитку, залучення нових технологій та збільшення реклами. З урахуванням всіх цих факторів, курортно-рекреаційні комплекси Австралії можуть залишатися однією з найбільш привабливих туристичних відпочинкових місць у світі.

ВИСНОВКИ

На мою думку, курортно-рекреаційні комплекси Австралії мають великий потенціал для подальшого розвитку. Останнім часом, завдяки великим інвестиціям та сучасним технологіям, курорти та рекреаційні комплекси в країні стали більш доступні та зручні для відпочивальників з усього світу.

Однак, важливо звернути увагу на проблеми, які виникають у розвитку курортів, такі як недостатня інфраструктура, відсутність ефективної системи управління, вплив природних катаклізмів та екологічних проблем. Для подолання цих проблем необхідно вдосконалювати існуючі технології та впроваджувати нові, розробляти стратегії управління та встановлювати високі стандарти екологічної безпеки.

Крім того, важливо підтримувати та розвивати традиційні культурні та етнічні особливості кожного регіону, що дозволить приваблювати туристів та забезпечувати сталий розвиток курортів.

Отже, вдосконалення та розвиток курортно-рекреаційних комплексів Австралії потребує поєднання зусиль влади, бізнесу та громадськості. Тільки таким чином можна забезпечити сталість та успішний розвиток цієї галузі, яка має великий потенціал для економічного розвитку та підвищення рівня життя місцевого населення.

Таким чином, аналізуючи оброблений та вивчений матеріал у контексті курортно-рекреаційних комплексів Австралії, можна зробити висновки:

1. Курортно-рекреаційні комплекси Австралії мають великий потенціал для розвитку туризму в країні, зокрема, завдяки своїй розмаїтості, природному багатству та історичному та культурному значенню.
2. Курорти та рекреаційні комплекси Австралії мають досить високий рівень розвитку, але існують проблеми, які необхідно вирішувати для подальшого розвитку цієї галузі.
3. Один з головних факторів, які впливають на розвиток курортно-рекреаційних комплексів в Австралії – це зміни клімату, що призводить до посилення природних катастроф та загострення проблем екології.

4. Інші фактори, які впливають на розвиток курортно-рекреаційних комплексів, це зміни відносин між країнами та глобальні економічні процеси.
5. Уряд Австралії має великий потенціал для підтримки та розвитку курортно-рекреаційних комплексів. Необхідно збільшувати фінансові вкладення у розвиток галузі та створювати сприятливі умови для бізнесу.
6. Важливо також вдосконалювати інфраструктуру, зокрема, транспортну мережу та комунікації, щоб забезпечити зручний доступ до курортів та рекреаційних комплексів.
7. Необхідно здійснювати постійний моніторинг стану природного середовища та вживати заходів для його охорони та відновлення.

Загалом, курортно-рекреаційна галузь Австралії має великий потенціал та забезпечує значний внесок у економіку країни, проте необхідно вирішувати ряд проблем, щоб забезпечити її сталий розвиток та успіх у майбутньому.

РЕЗЮМЕ

Коломієць Оксана Олегівна

КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ АВСТРАЛІЇ

Кваліфікаційна робота присвячена курортно-рекреаційних комплексів Австралії.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні особливостей курортно-рекреаційних комплексів Австралії; визначенні основних проблем та перспектив розвитку курортно-рекреаційних комплексів Австралії.

Досягнення поставленої мети зумовило вирішення наступних завдань: визначення основ курортно-рекреаційних комплексів; аналіз особливостей курортно-рекреаційних комплексів та їх значення в курортно-рекреаційній галузі Австралії, а також особливостей природно-рекреаційних та історико-культурних ресурсів Австралії, які формують курортно-рекреаційні комплекси та курорти; дослідження різноманітності курортів Австралії та їхні особливості залежно від місця розташування та типу відпочинку; визначення проблем та потенційних перспектив розвитку курортно-рекреаційної галузі Австралії; розробка рекомендацій щодо покращення туристичної інфраструктури та привабливості курортів Австралії для туристів.

Предметом дослідження є курортно-рекреаційні комплекси.

Об'єктом дослідження є курорти Австралії.

В курсовій роботі проаналізовано курортно-рекреаційні комплекси як окрему складову туристичної галузі, а також курорти та курортно-рекреаційні комплекси Австралії. Описано стан курортно-рекреаційних комплексів та розглянуто окремі курорти. Проаналізовано сучасні проблеми та перспективи розвитку курортно-рекреаційних комплексів Австралії.

Ключові слова: туризм, Австралія, курортно-рекреаційні комплекси, курорт, туристичний ринок.

RESUME

Kolomiets Oksana Olegivna

RESORT AND RECREATION COMPLEXES OF AUSTRALIA

The qualification work is dedicated to the resort and recreation complexes of Australia.

The purpose of the qualification work is to study the peculiarities of resort and recreation complexes in Australia; determining the main problems and prospects for the development of resort and recreation complexes in Australia.

Achieving the set goal determined the solution of the following tasks: determination of the basics of resort and recreation complexes; analysis of the features of resort-recreational complexes and their importance in the resort-recreation industry of Australia, as well as the features of natural-recreational and historical-cultural resources of Australia that form resort-recreational complexes and resorts; a study of the diversity of resorts in Australia and their characteristics depending on the location and type of recreation; identification of problems and potential prospects for the development of the resort and recreation industry in Australia; development of recommendations for improving tourism infrastructure and attractiveness of Australian resorts for tourists.

The subject of the research is resort and recreation complexes.

The object of the study is the resorts of Australia.

The term paper analyzes resort and recreation complexes as a separate component of the tourism industry, as well as resorts and resort and recreation complexes in Australia. The state of resort and recreation complexes is described and individual resorts are considered. Current problems and prospects for the development of resort and recreation complexes in Australia are analyzed.

Key words: tourism, Australia, resort and recreation complexes, resort, tourist market.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури. 2014.
2. Бундюченко Т. В. Історія культури зарубіжних країн : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Миколаїв : Вид. дім «Гельветика». 2015.
3. Вишневський В. І. Екологічний туризм: навч. посібник. Київ : Інтерпрес ЛТД. 2015.
4. Воробйова О. А. Екологічний туризм як чинник сталого розвитку природно-заповідних територій. Екологічні науки. 2012. №2.
5. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навч. посібник. Київ: Альтерпрес. 2004.
6. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму: навч. посібник. Київ: Знання. 2011. 334 с.
7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. Київ : Альтерпрес. 2002. 436 с.
8. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури. 2007. 424 с.
9. Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Львів : Ромус-Поліграф. 2002. 128 с.
10. Масляк П. О. Рекреаційна географія : підручник. Київ : Знання. 2008. 343 с.
11. Олійник Я. Б., Шищенко П. Г., Степаненко А. В. Географія. Київ : Знання. 2006. 455 с.
12. Sokhanych A. Augmented Reality in Tourism. URL: <https://thinkmobiles.com/blog/augmented-reality-tourism> (дата звернення: 10.05.2023).
13. Colin Michael Hall. Introduction to Tourism in Australia: development, issues and change. Publisher : Prentice Hall. Copyright. 2007.
14. Due to coronavirus outbreak Australia's tourism industry is in tatters. URL: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-8118627/Australias-tourism->

- industry-tatters-coronavirus-outbreak-loses-3billion-MONTH.html (дата звернення: 10.05.2023).
15. Ecotourism Australia. Official site. 2021. URL: <https://www.ecotourism.org.au/about/> (дата звернення: 10.05.2023).
  16. Australian Bureau of Statistics. Tourism Satellite Account: Key Figures for Australia. 2021. URL: <https://www.abs.gov.au/statistics/industry/tourism-and-transport/tourism-satellite-account-australia/key-figures-australia/latest-release> (дата звернення: 10.05.2023).
  17. Australian Government. Tourism Investment Monitor 2021. URL: <https://www.tra.gov.au/research/tourism-investment-monitor-2021>. (дата звернення: 10.05.2023).
  18. Australian Government. Tourism Industry Resources. 2020. URL: <https://www.austrade.gov.au/International/Invest/Resources/Tourism>. (дата звернення: 10.05.2023).
  19. Australian Government. National Landscapes Program: Creating Tourism Assets for Australia. 2018. URL: <https://www.tra.gov.au/documents/national-landscapes-program-creating-tourism-assets-australia>. (дата звернення: 10.05.2023).
  20. Tourism Australia. (2021). International Visitor Survey. 2021. URL: <https://www.tra.gov.au/research/international-visitor-survey>. (дата звернення: 10.05.2023).
  21. Tourism Australia. Domestic Tourism Statistics. 2021. URL: <https://www.tra.gov.au/research/domestic-tourism-statistics>. (дата звернення: 10.05.2023).
  22. Tourism Australia. Discover Australia's Nature and Wildlife. 2021. URL: <https://www.australia.com/en/things-to-do/nature-and-wildlife.html>. (дата звернення: 10.05.2023).
  23. Tourism Australia. The Great Barrier Reef. 2021. URL: <https://www.australia.com/en/places/cairns-and-surrounds/guide-to-the-great-barrier-reef.html>. (дата звернення: 10.05.2023).

24. Tourism Australia. Tourism Australia Corporate Plan 2020-2024. 2021. URL: https://www.tourism.australia.com/content/dam/assets/document/7/7/c/5/8/TA_Corporate_Plan_2020-2024.pdf. (дата звернення: 10.05.2023).
25. Australian Trade and Investment Commission. Australia's Tourism Industry. 2021. URL: <https://www.austrade.gov.au/International/Invest/Industries/Tourism>. (дата звернення: 10.05.2023).
26. Department of Infrastructure, Transport, Regional Development and Communications. Tourism Forecasting Committee: Outlook for Tourism. 2021. URL: <https://www.tra.gov.au/research/tourism-forecasting-committee>. (дата звернення: 10.05.2023).
27. Tourism Research Australia. State of the Industry 2021. 2021. URL: <https://www.tra.gov.au/documents/state-of-the-industry-2021>. (дата звернення: 10.05.2023).
28. Hosie P. The Best Resorts in Australia. 2019. URL: <https://www.telegraph.co.uk/travel/destinations/oceania/australia/articles/the-best-resorts-in-australia/>. (дата звернення: 10.05.2023).
29. Kim Y., Gursoy D. Travel Destination Image and Its Antecedents: The Role of Tourists' Demographics and Trip Characteristics. *Journal of Travel Research*. 2021.
30. Law R., Buhalis D. Progress in Tourism Management: A Review of Website Evaluation in Tourism Research. *Tourism Management*. 2021.
31. Li X., Li M., Hudson S. An Examination of Destination Image and Its Effect on Tourist Behavioral Intentions. *Journal of Travel Research*. 2013.
32. Ryan C. *Understanding and Managing Tourism Impacts: An Integrated Approach*. Routledge. 2019.
33. Sigala M., Gretzel U. *Tourism and Technology*. Springer. 2019.
34. Weber K. Sustainable Tourism: A Nonlinear Dynamical Systems Analysis. *Journal of Sustainable Tourism*. 2017.

35. Zhang J., Gao J. The Impact of Online Reviews on Hotel Performance: A Meta-Analysis of Empirical Studies. *International Journal of Hospitality Management*. 2020.
36. Australian Tourism in 2020. Australian Government: Australian Trade and Investment Commission. 2021. 29 c.
37. Victoria Tsypko, Nataliia Ivasyshyna, **Volodymyr Vasylchuk**, Ihor Datskiv and Vadym Orehowskyi. History, Theory and Prospects of Tourism Development in the Context of Globalisation: Financial Crisis Impact on Tourism Sector *Finance*, 2022, 20, 300-305.